

Skarga o wznowienie postępowania - konspekt

Art. 399. ⁽³⁴⁷⁾ § 1. W wypadkach przewidzianych w dziale niniejszym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.

§ 2. Na podstawie określonej w art. 401¹ postępowanie może być wznowione również w razie zakończenia go postanowieniem.

Kontrowersje co do charakteru tej instytucji:

- nadzwyczajny środek zaskarżenia (bądź nadzwyczajny środek odwoławczy), służący do wzruszania prawomocnych orzeczeń, w przeciwieństwie do środków zwyczajnych służących w stosunku do orzeczeń nieprawomocnych;

- pismo zbliżone do pozwu, którego skutkiem jest wszczęcie nowego postępowania > czyli środek prawny zawierający zarówno cechy środka zaskarżenia, jak i pozwu; Występuje w doktrynie również definicja skargi o wznowienie postępowania jako

-środek służący obalaniu prawomocnych orzeczeń merytorycznych oraz niemerytorycznych.

Z orzecznictwa:

Charakter skargi o wznowienie postępowania.

I CZ 32/13 postanow. SN 2013-05-08 LEX nr 1353102

Skarga o wznowienie postępowania jest środkiem prawnym o mieszanym charakterze łączącym pozew (czyli pismo inicjujące nową sprawę) ze środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko prawomocnemu orzeczeniu sądu, nadzwyczajnym środkiem prawnym o limitowanych podstawach wskazanych w art. 401, 401¹ i art. 403 k.p.c. Jej wniesienie inicjuje postępowanie dwufazowe, w którym najpierw sąd bada dopuszczalność skargi o wznowienie (w zależności od wyniku kontroli następuje zwrot skargi lub jej odrzucenie), a następnie po przesądzeniu dopuszczalności skargi, rozpoznaje ją merytorycznie i wydaje stosowne rozstrzygnięcie.

II PZ 31/13 postanow. SN 2014-01-20, LEX nr 1438646

Skarga o wznowienie postępowania nie jest narzędziem służącym zapewnianiu jednolitości orzeczeń, nawet w sprawach o roszczenia oparte na jednakowych podstawach faktycznych i prawnych. Możliwość ponownego rozpoznania prawomocnie zakończonej sprawy na skutek skargi o wznowienie postępowania otwiera się tylko wówczas, gdy zaistnieje jedna z ustawowych podstaw wymienionych w kodeksie postępowania cywilnego. Wypada więc podkreślić, iż przepisy określające warunki, w których może nastąpić uchylenie lub zmiana prawomocnego wyroku muszą być, jako wyjątek od wspomnianej reguły, interpretowane ściśle.

II PZ 35/13 postanow. SN 2014-01-20, LEX nr 1436074

1. Przepisy o wznowieniu postępowania, a w szczególności przepisy warunkujące dopuszczalność wniosku w tym przedmiocie, nie mogą być interpretowane w sposób

rozszerzający, gdyż sprzeciwiałoby się to zasadzie niewzruszalności wyroków prawomocnych.

2. Za nowe fakty lub dowody, o których mowa w art. 403 § 2 k.p.c., uważa się jedynie takie fakty lub dowody, które powstały przed uprawomocnieniem się wyroku.

„KONKURENCJA” między skargą o wznowienie a skargą kasacyjną.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2007 r. IV CZ 15/07

Zgodnie z art. 399 § 1 k.p.c., można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. Prawomocny wyrok sądu drugiej instancji może być jednak także zaskarżony skargą kasacyjną, chyba że dopuszczalność skargi kasacyjnej jest wyłączona z mocy art. 398² k.p.c. **Może zatem powstać sytuacja, w której nastąpi swoisty zbieg nadzwyczajnych środków zaskarżenia, jeżeli strona, wniesie (pomimo zasadniczych różnic w zakresie podstaw tych środków) zarówno skargę o wznowienie postępowania jak i skargę kasacyjną.** Nie można nie uwzględnić, przy rozpoznawaniu tych skarg, wyniku postępowania wywołanego ich wniesieniem.

LEX nr 611437

W uzasadnieniu SN stwierdził, że **skarga o wznowienie postępowania wniesiona od nieistniejącego orzeczenia podlega odrzuceniu.**

W postępowaniu procesowym wznowienia postępowania można żądać w sprawach **zakończonych prawomocnym wyrokiem** (art. 399 § 1 k.p.c.). Przy czym **wystarczająca jest tu tzw. prawomocność formalna** w rozumieniu art. 363 § 1 k.p.c. Skarga zatem służy od wyroków: zwykłego, wstępnego, końcowego, zaocznego, uzupełniającego, konstytucyjnego czy deklaratoryjnego oraz nakazów zapłaty (art. 353(2) k.p.c.).

Zaskarżeniu podlegają również orzeczenia wydane w sprawach z powództw przeciwegzekucyjnych a także w sprawach uznania orzeczenia sądu zagranicznego.

Orzeczenie kończące postępowanie w danej sprawie **musi mieć jednak charakter merytoryczny, tj. rozstrzygać tę sprawę co do jej istoty.**

Wyjątek od tej zasady stanowi możliwość zaskarżenia postanowienia niemerytorycznego, lecz kończącego postępowanie w sprawie (np. postanowienie o odrzuceniu pozwu, apelacji czy umorzeniu postępowania) w przypadku, gdy podstawę wznowienia stanowi niekonstytucyjność aktu normatywnego (art. 399 § 2 k.p.c. w zw. z art. 401(1) k.p.c.).

Orzeczenia niepodlegające zaskarżeniu skargą o wznowienie postępowania.

Co do zasady w postępowaniu procesowym, zarówno zwykłym, jak i odrębnym, skargą o wznowienie można zaskarżyć niemal wszystkie prawomocne orzeczenia merytoryczne **Wyjątek > 400 i 416 k.p.c**

W postępowaniu nieprocesowym niedopuszczalne jest wznowienie postępowania w sprawach, w których orzeczenie kończące postępowanie może być zmienione lub uchylone (art. 524 § 1 in fine k.p.c.). Postanowieniami niepodlegającymi zatem zaskarżeniu skargą o wznowienie będą postanowienia wydane na podstawie art. 541 § 1, 559 § 1, 577, 678, 679 k.p.c. Także 626(3) kpc.

Wymogi formalne skargi.

Art. 409. Skarga o wznowienie powinna czynić zadość warunkom pozwu oraz zawierać oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, podstawę wznowienia i jej uzasadnienie, okoliczności stwierdzające zachowanie terminu do wniesienia skargi oraz wnioski o uchylenie lub zmianę zaskarżonego orzeczenia.

Powinna odpowiadać zarówno ogólnym wymogom pisma procesowego (art. 126), jak i wymogom dla pozwu przewidzianym w art. 187 § 1 > odpowiednio wniosku składanego w postępowaniu nieprocesowym.

Braki formalne skargi o wznowienie podlegają usunięciu w sposób określony w art. 130 kpc > **uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1998 r. III CZP 69/97** „Na zarządzenie przewodniczącego w przedmiocie zwrotu skargi o wznowienie postępowania przysługuje zażalenie”.

OSNC 1998/7-8/111, Lex 33120

Skarga podlega **opłacie sądowej w takiej samej wysokości jak pozew i wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego (art. 18 u.k.s.c.)**.

Oznaczenie zaskarżonego orzeczenia tak jak w apelacji (art. 368 § 1 pkt 1).

Oznaczenie zaskarżonego orzeczenia w skardze o wznowienie postępowania powinno uwzględniać także art. 405.

Art. 405. Do wznowienia postępowania z przyczyn nieważności oraz na podstawie przewidzianej w art. 401¹ właściwy jest sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, a jeżeli zaskarżono orzeczenia sądów różnych instancji, właściwy jest sąd instancji wyższej. Do wznowienia postępowania na innej podstawie właściwy jest sąd, który ostatnio orzekał co do istoty sprawy.

Skarga o wznowienie postępowania może obejmować orzeczenia sądów różnych instancji.

W każdym wypadku stwierdzenia braków formalnych skargi o wznowienie postępowania przewodniczący powinien wezwać skarżącego o ich usunięcie pod rygorem odrzucenia skargi bez względu na to czy w sprawie występuje profesjonalny pełnomocnik.

Z orzecznictwa:

III UZ 28/11 postanow. SN 2011-12-02 LEX nr 1130395

1. Warunkiem możliwości rozpatrywania zasadności skargi jest łączne spełnienie wszystkich warunków wskazanych w art. 409 k.p.c. Brak nawet jednego z nich sprawia zaś, że rozpatrywanie sprawy nie jest możliwe. Dlatego też stwierdzenie braku choćby jednego z tych warunków powoduje odrzucenie skargi.

IV CZ 5/12 postanow. SN 2012-06-06 LEX nr 1231331

Ocena zachowania przewidzianego w art. 407 § 1 k.p.c. terminu do wniesienia skargi wymaga wcześniejszego ustalenia, że skarga została oparta na ustawowej podstawie wznowienia, gdyż początek biegu terminu zależy od konkretnej przyczyny wznowienia. Skarżący ma obowiązek wskazania w skardze okoliczności stwierdzających zachowanie

terminu (art. 409 k.p.c.) a w określonych sytuacjach nawet odniesienie się do twierdzeń samej strony co do powołanych podstaw wznowienia będzie wystarczające do stwierdzenia niedochowania terminu.

V CZ 2/14 postanow. SN 2014-02-05 LEX nr 1441202

Badanie dopuszczalności wznowienia postępowania polega nie tylko na kontroli występowania przewidzianej ustawą podstawy wznowienia, ale także na ustaleniu, że ta podstawa rzeczywiście wystąpiła w okolicznościach sprawy. Jeżeli więc w poprzednim postępowaniu istniała obiektywna możliwość powołania się na określone fakty i dowody, a nie nastąpiło to wskutek własnej niestaranności w prowadzeniu sprawy, co wykazane zostało w sprawie niniejszej, to nie są spełnione ustawowe przesłanki wznowienia postępowania. Do funkcji wznowienia postępowania nie należy korygowanie błędów popełnionych przez stronę w trakcie prowadzenia poprzedniego postępowania.

II PZ 24/11 postanow. SN 2011-09-21, LEX nr 1108550

1. Z art. 409 i 410 § 1 k.p.c. wynika, że sąd bada i ocenia wyłącznie podstawy wznowienia powołane w skardze, a nie rozważa innych możliwych podstaw ani ich nie poszukuje.

2. W ramach wznowienia postępowania sąd nie rozpoznaje po raz kolejny sprawy w pełnym zakresie, a jego działanie ma wyłącznie charakter kierunkowy i jest ograniczone przez samego skarżącego, który opiera skargę na konkretnej przyczynie. W postępowaniu tym nie jest więc możliwe rozpoznanie sprawy w granicach zakreślonych przez inne podstawy wznowienia niż powołane w skardze. Tym bardziej sąd nie może wyjść poza powołane w skardze podstawy wznowienia, badając dopuszczalność skargi.

Termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania jest terminem procesowym – możliwe jest jego przywrócenie. Niezależnie od podstawy wznowienia, wynosi 3 miesiące. Wniesienie skargi po upływie terminu skutkuje jej odrzuceniem (art. 410 § 1).

Początek biegu 3-miesięcznego terminu w zasadzie wyznacza dzień, w którym strona w sposób wiarygodny dowiedziała się o okolicznościach stanowiących podstawę wznowienia. Decyduje **faktyczne powzięcie wiadomości**, a nie dzień, w którym strona mogła lub powinna się dowiedzieć o podstawach wznowienia a termin do wniesienia skargi o wznowienia postępowania należy liczyć dopiero od dnia, w którym strona (a nie jej pełnomocnik) dowiedziała się o podstawie wznowienia, (post. SN z dnia 15 listopada 2001 r., III CZ 99/01, LEX nr 52765; odmiennie post. SN z dnia 7 stycznia 1998 r., III CKN 234/97, LEX nr 50601).

Termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania opartej na wykryciu nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych biegnie od dnia, w którym strona w sposób wiarygodny dowiedziała się o ich istnieniu i mogła ocenić ich prawdopodobny wpływ na wynik sprawy, nie zaś od daty uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie, w którym te fakty zostały ujawnione (postanowienie SN z dnia 25 stycznia 1967 r., II CZ 128/66, OSP 1968, z. 9, poz. 198; postanowienie SN z dnia 14 października 1976 r., IV CZ 105/76, OSNC 1977, nr 5–6, poz. 96).

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 1975 r. I PO 23/73

Jeżeli podstawę żądania wznowienia postępowania stanowi uzyskanie wyroku za pomocą przestępstwa, miesięczny termin z art. 407 k.p.c. do wniesienia skargi liczy się od dnia, w którym uprawniony dowiedział się o prawomocnym wyroku skazującym lub orzeczeniu umarzającym postępowanie karne. Konieczną bowiem przesłanką dopuszczalności skargi o wznowienie z powodu przestępstwa - poza wypadkami, w których niemożliwe jest wszczęcie postępowania karnego - jest istnienie prawomocnego wyroku skazującego lub orzeczenia umarzającego postępowanie karne.

OSNC 1975/10-11/157

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r. III AO 58/98

Termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania z powodu braku należytej reprezentacji strony (art. 401 pkt 2 KPC) liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o treści sentencji wyroku, a nie od daty doręczenia jej uzasadnienia wyroku (art. 407 KPC).

M.Prawn. 1999/1/8, OSNP-wkł. 1999/3/4

Art. 408. Po upływie lat pięciu od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem wypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana.

Termin prekluzyjny:

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 1999 r. II UKN 178/99

1. Brak należytej reprezentacji strony w rozumieniu art. 401 pkt 2 KPC występuje wtedy, gdy przedstawiciel ustawowy strony nie mającej zdolności procesowej utracił ten przymiot, nie oznacza natomiast braku pełnomocnika procesowego.

2. W sprawie ze skargi o wznowienie postępowania wniesionej po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku, nie jest dopuszczalne przywrócenie terminu do jej wniesienia według zasad określonych w art. 168 i następnych KPC.

OSNP 2000/15/599

Skarga wniesiona po upływie terminu określonego w art. 408 podlega odrzuceniu (art. 410 § 1).

Z orzecznictwa:

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 1972 r. I CZ 134/71

Nieudostępnienie stronie odbywającej karę pozbawienia wolności lub tymczasowo aresztowanej i występującej bez adwokata, mimo jej wniosku, akt sprawy w celu wniesienia

środka prawnego stanowi pozbawienie tej strony możliwości działania w sprawie i wyłącza skutek upływu pięcioletniego terminu z art. 408 k.p.c.

OSNC 1973/5/83

Art. 410. § 1. Sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanego terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

§ 2. Na żądanie sądu skarżący uprawdopodobni okoliczności stwierdzające zachowanie terminu lub dopuszczalność wznowienia.

Podstawy wznowienia.

Dwie grupy:

- przyczyny nieważności
- przyczyny restytucyjne

I CZ 44/12 postanow. SN 2012-06-14 LEX nr 1232229

Przewidziana w art. 410 § 1 k.p.c. kontrola skargi obejmuje badanie, czy skarga została oparta na ustawowych podstawach wznowienia wskazanych w art. 401, art. 4011 i art. 403 k.p.c. oraz czy powołana w skardze podstawa wznowienia rzeczywiście zachodzi. W wyniku przeprowadzenia tej kontroli skarga o wznowienie postępowania ulega więc odrzuceniu nie tylko wtedy, gdy została ona oparta na innej podstawie wznowienia niż wskazana w ustawie, lecz także wtedy, gdy podstawa wznowienia sformułowana w sposób odpowiadający ustawie w rzeczywistości nie występuje.

I CZ 104/12 postanow. SN 2012-10-10 LEX nr 1232738

Badanie przesłanki oparcia skargi o wznowienie postępowania na ustawowej podstawie nie ogranicza się do kontroli, czy wskazane w skardze okoliczności odpowiadają ustawowym podstawom wznowienia, ale obejmuje również ustalenie, czy podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 1997 r. III CKN 10/96

Niedziałanie w procesie pełnomocnika z urzędu może uzasadniać wznowienie postępowania na podstawie przewidzianej w art. 401 pkt 2 k.p.c.
LEX nr 30402, OSP 1997/9/172, M.Prawn. 1998/4/148

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2000 r. I PKN 277/00

Nienależyta reprezentacja jako podstawa wznowienia postępowania (art. 401 pkt 2 KPC) nie dotyczy sposobu zastępowania strony przez pełnomocnika procesowego.

OSNP 2002/1/15

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 1970 r. III CRN 327/70

Możliwość żądania wznowienia postępowania na tej podstawie, że wyrok został oparty na dokumencie podrobionym lub przerobionym, nie dotyczy sytuacji, gdy zarzut fałszu dokumentu był zgłoszony w dotychczasowym postępowaniu i został przez sąd uznany za bezzasadny. W takiej sytuacji można by oprzeć skargę o wznowienie postępowania tylko na wykryciu nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych (art. 403 § 2 k.p.c.), świadczących o tym, że pogląd sądu o prawdziwości dokumentu był błędny, albo na wykryciu prawomocnego wyroku karnego, skazującego za podrobienie lub przerobienie dokumentu.

OSNC 1971/7-8/139

V CZ 168/11 postanow. SN 2012-04-18

LEX nr 1164759

1. Początek biegu terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania opartej na art. 403 § 1 k.p.c. wyznacza powzięcie wiadomości o fałszu (podrobieniu, przerobieniu) dokumentu, uchyleniu istniejącego wcześniej skazującego wyroku karnego, przedstawieniu wyroku skazującego (lub dokumentu wykazującego dlaczego nie może on zapaść) potwierdzającego uzyskanie wyroku za pomocą przestępstwa. Dla zachowania terminu dla złożenia skargi w oparciu o podstawę z art. 403 § 2 k.p.c. niezbędne jest wykazanie kiedy strona dowiedziała się o niej, zatem kiedy wykryła inny prawomocny wyrok dotyczący tego samego stosunku prawnego albo takie okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

2. Podstawa wznowienia z art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga co do zasady stwierdzenia popełnienia przestępstwa w prawomocnym wyroku skazującym. Uzyskanie wyroku "za pomocą przestępstwa" oznacza istnienie związku pomiędzy popełnieniem czynu karalnego a treścią wyroku (istnienie oddziaływania czynu karalnego na treść rozstrzygnięcia). Wznowienie postępowania z powodu przestępstwa, w wypadku gdy jego popełnienie nie zostało ustalone prawomocnym wyrokiem skazującym, jest dopuszczalne jedynie wówczas, kiedy wydanie takiego wyroku w postępowaniu karnym nie jest możliwe. Komentowany przepis wskazuje wprost na dwa rodzaje przeszkód uniemożliwiających wydanie takiego wyroku, tj. umorzenie postępowania karnego i brak możliwości jego wszczęcia.

IV CZ 64/12 postanow. SN 2012-10-05

LEX nr 1232815

Nie stanowi podstawy wznowienia ani środek dowodowy powstały po wydaniu zaskarżonego orzeczenia, ani istniejący przed jego wydaniem i znany stronie, którego w poprzednim postępowaniu nie powołała, choć istniała taka możliwość i obiektywna potrzeba. Chodzi o to, aby okoliczności faktyczne lub środki dowodowe zostały wykryte po prawomocnym zakończeniu poprzedniego postępowania, a więc o takie okoliczności lub środki dowodowe, o których strona dopiero wówczas powzięła wiadomość w sposób pozwalający na ich powołanie.

III CZ 38/12 **postanow. SN** **2012-06-06**
LEX nr 1231323

"Wykrycie", o którym mowa w art. 403 § 2 k.p.c., odnosi się do dowodów w poprzednim postępowaniu w ogóle nieujawnionych i wówczas nieujawnialnych, bo nieznanymi stronie i dla niej niedostępnymi. Nie dotyczy to pojęcie również takich okoliczności, które strona mogła powołać w prawomocnie zakończonym postępowaniu, mając ku temu obiektywnie istniejącą możliwość.

II CZ 11/12 **postanow. SN** **2012-05-24**
LEX nr 1243012

Wznowienie postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. dotyczy okoliczności, które w postępowaniu prawomocnie zakończonym nie tylko były nieujawnione, ale były **nieujawnialne**.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 1997 r. I CKN 149/97

Późniejsze wykrycie prawomocnego wyroku dotyczącego tego samego stosunku prawnego stanowi podstawę wznowienia postępowania, przewidzianą w art. 403 § 3 zd. 1 k.p.c. - tak jak stanowiło podstawę przewidzianą w art. 403 § 2 zd. 1 k.p.c. przed jego zmiany dokonanej ustawą z dnia 1 marca 1996 r. (Dz. U. Nr 43, poz. 189) - tylko wtedy, gdy wykryty wyrok już istniał w czasie postępowania, którego dotyczy skarga o wznowienie, lecz o którym to wyroku strona wówczas nie wiedziała.

Uwaga: Regulacja art. 403 § 3 k.p.c. aktualnie w art. 403 § 2 k.p.c.

Art. 412. § 1. Sąd rozpoznaje sprawę na nowo w granicach, jakie określa podstawa wznowienia.

§ 2. Po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd stosownie do okoliczności bądź oddala skargę o wznowienie, bądź uwzględniając ją zmienia zaskarżone orzeczenie albo je uchyla i w razie potrzeby pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

§ 3. (uchylony).

§ 4. Jeżeli do rozstrzygnięcia o wznowieniu postępowania zakończonego wyrokiem właściwy jest Sąd Najwyższy, sąd ten orzeka tylko o dopuszczalności wznowienia, a rozpoznanie sprawy przekazuje sądowi drugiej instancji.

Z orzecznictwa:

I PK 82/11 **wyrok SN** **2012-01-19**
LEX nr 1162646

Po wznowieniu postępowania sąd rozpoznaje sprawę na nowo, ale wyłącznie w granicach, jakie określa podstawa wznowienia (art. 412 § 1 k.p.c.). Wynika stąd zakaz brania pod uwagę innych podstaw wznowienia niż przytoczone przez stronę w skardze i uwzględnione przy wznowieniu. Sąd orzekający w postępowaniu wznowionym ogranicza więc rozpoznanie sprawy do rozstrzygnięcia, jaki wpływ miała uwzględniona (powołana w skardze) podstawa wznowienia na wynik prawomocnie zakończonej sprawy.

III UZ 25/11 **postanow. SN** **2011-11-23**
LEX nr 1129131

1. Zakres postępowania zapoczątkowanego skargą o wznowienie wytycza norma art. 412 § 1 k.p.c. Przedmiotem postępowania jest udowodnienie istnienia podstawy, na której oparto skargę w konkretnej sprawie. W konsekwencji zakres ponownego rozpoznania sprawy uwarunkowany jest przyczyną wznowienia wskazaną przez skarżącego.

III CSK 311/10
LEX nr 960541

wyrok SN 2011-06-30

1. Uprawnione jest zakwalifikowanie skargi o wznowienie postępowania jako swoistego rodzaju środka prawnego zawierającego zarówno elementy środka zaskarżenia, jak i powództwa. Według szczególnej (por. art. 406 in fine k.p.c.) regulacji zawartej w art. 410 § 1 k.p.c. niedopuszczalna skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu, podobnie jak wniesiona po upływie przepisanej terminu lub nieoparta na ustawowej podstawie. Jednakże nie oznacza to, że skarga o wznowienie postępowania, która okazuje się niedopuszczalna i winna być odrzucona, może zostać potraktowana tak jak pozew, wniesiony o to samo roszczenie między tymi samymi stronami w sprawie prawomocnie już osądzonej, skutkujący nieważnością postępowania (art. 379 pkt 3 k.p.c.) i ulegający odrzuceniu w oparciu o art. 39819 k.p.c., stosowany odpowiednio w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania (art. 406 in principio k.p.c.). Odrzuceniu z tych względów podlegać może bowiem jedynie pozew wszczynający postępowanie, dotknięte wadą uzasadniającą skargę o jego wznowienie.

2. Według art. 412 § 1 k.p.c. w wyniku skargi o wznowienie postępowania sąd rozpoznaje sprawę na nowo w granicach, jakie określa podstawa wznowienia. Oznacza to, że nie rozpoznaje sprawy po raz kolejny w pełnym zakresie, tak jak czyni to sąd pierwszej czy drugiej instancji, którego dotyczy wada powołana jako podstawa wznowienia. Ponadto sąd związany jest podstawą wznowienia podaną w skardze. Zatem skarżący, opierający skargę na konkretnej podstawie wznowienia, ukierunkowuje czynności sądu na ustalenie, czy podana w skardze postawa wznowienia zaistniała oraz - w przypadkach przewidzianych w art. 403 i 404 k.p.c. - czy miała istotny wpływ na treść wyroku zaskarżonego skargą.

V CZ 12/11

postanow. SN

2011-04-13

LEX nr 1147807

1. Do skierowania sprawy na rozprawę dochodzi w razie uznania, że skarga została skutecznie wniesiona i możliwa jest analiza i ocena zasadności powoływanej podstawy.

2. Każda z podstaw skargi o wznowienie postępowania ma samodzielny charakter i jeśli jest uzasadniona, to prowadzi do ponownego rozpoznania sprawy.

III UK 5/09

wyrok SN

2009-05-13

OSNP 2011/1-2/17

Skarga o wznowienie postępowania może zostać oddalona zarówno wtedy, gdy nie istnieją okoliczności stanowiące podstawy wznowienia, jak i wtedy, gdy okoliczności uzasadniające podstawę (inną niż nieważność postępowania) istnieją, lecz nie mają wpływu na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia (art. 412 § 2 k.p.c.).

WAŻNE;

Art. 414. Wniesienie skargi o wznowienie nie tamuje wykonania zaskarżonego wyroku. W razie uprawdopodobnienia, że skarżącemu grozi niepowetowana szkoda, sąd może na wniosek strony wstrzymać wykonanie wyroku, chyba że strona przeciwna złoży odpowiednie zabezpieczenie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Uprawdopodobnienie szkody jak w art. 243 kpc

Por. też art. 388 § 1 i art. 335 § 1.

Art. 415. Uchylając lub zmieniając wyrok, sąd na wniosek skarżącego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie orzeka o zwrocie spełnionego lub wyegzekwowanego świadczenia lub o przywróceniu stanu poprzedniego. Nie wyłącza to możliwości dochodzenia w osobnym procesie, także od Skarbu Państwa, naprawienia szkody poniesionej wskutek wydania lub wykonania wyroku.

> restitutio in integrum. Podobnie art. 338 kpc.

Od orzeczenia w części uwzględniającej lub oddalającej wniosek restytucyjny, wydanego przez sąd pierwszej instancji, służy apelacja. Jeżeli sądem właściwym w postępowaniu wznowieniowym jest sąd drugiej instancji, od jego orzeczenia może być wniesiona skarga kasacyjna na ogólnych zasadach.

Art. 416. §1. Niedopuszczalne jest dalsze wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem wydanym na skutek skargi o wznowienie.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli skarga o wznowienie postępowania została oparta na podstawie wznowienia określonej w art. 401¹.

Nie stoi na przeszkodzie wniesieniu skargi o wznowienie postępowania **prawomocne odrzucenie poprzednio wniesionej skargi.**

§2 > dopuszczalne jest dalsze wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem, wydanym na skutek skargi o wznowienie, gdy podstawą wznowienia jest orzeczenie o niezgodności aktu normatywnego wydane przez Trybunał Konstytucyjny, na podstawie którego wydane zostało orzeczenie, zgodnie z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą.